

Brusel 17. dubna 2019
(OR. en)

8765/19

COLAC 22	ENV 443
CFSP/PESC 313	ENER 249
RELEX 416	DIGIT 85
WTO 123	EU-GNSS 20
DEVGEN 87	RECH 234
SUSTDEV 74	AVIATION 86
COHOM 50	TRANS 298
COHAFA 35	MIGR 60
AGRI 226	CULT 76
ACP 43	EDUC 222
ASIE 22	COTER 58
CLIMA 127	CYBER 136
COMAR 4	

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	17. dubna 2019
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	JOIN(2019) 6 final
Předmět:	SPOLEČNÉ SDĚLENÍ EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Evropská unie, Latinská Amerika a Karibik: spojenými silami ke společné budoucnosti

Delegace naleznou v příloze dokument JOIN(2019) 6 final.

Příloha: JOIN(2019) 6 final

VYSOKÁ PŘEDSTAVITELKA
UNIE PRO ZAHRANIČNÍ
VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

Ve Štrasburku dne 16.4.2019
JOIN(2019) 6 final

SPOLEČNÉ SDĚLENÍ EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Evropská unie, Latinská Amerika a Karibik: spojenými silami ke společné budoucnosti

Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě

Evropská unie, Latinská Amerika a Karibik: spojenými silami ke společné budoucnosti

„V širším atlantickém prostoru Unie rozšíří spolupráci a vybuduje silnější partnerství s Latinskou Amerikou a Karibikem založené na sdílených hodnotách a zájmech.“

Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie¹

1. Úvod

Evropskou unií (EU) pojí se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku nejenom historie, ale sdílíme také společné hodnoty, od nichž se odvíjí naše úspěšné a dlouhodobé partnerství. Od roku 1999 jsou EU a země Latinské Ameriky a Karibiku spojeny strategickým partnerstvím založeným na závazku k základním svobodám, udržitelnému rozvoji a silnému mezinárodnímu systému založenému na pravidlech. Toto partnerství již více než dvacet let představuje platformu pro vzájemně prospěšnou spolupráci, hybnou sílu změn a inkubátor nových myšlenek.

V posledních desetiletích dosáhly **EU a země Latinské Ameriky a Karibiku bezprecedentní úrovně integrace**. EU podepsala dohody o přidružení a volném obchodu nebo politické dohody a dohody o spolupráci s 27 ze 33 zemí Latinské Ameriky a Karibiku². EU a země Latinské Ameriky a Karibiku zastávají často stejný názor v OSN a úzce spolupracovaly v souvislosti s Pařížskou dohodou³ a Agendou pro udržitelný rozvoj 2030⁴. **Na opačné straně Atlantiku žije a pracuje téměř šest milionů lidí z EU a ze zemí Latinské Ameriky a Karibiku⁵** a více než třetina studentů ze zemí Latinské Ameriky a Karibiku, kteří studují v zahraničí, studuje v EU.

Ekonomiky EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku jsou vzájemně úzce propojeny. EU je třetím největším obchodním partnerem zemí Latinské Ameriky a Karibiku; celkový obchod se zbožím vzrostl ze 185,5 miliardy EUR v roce 2008 na 225,4 miliardy EUR v roce 2018 a obchod se službami mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku činil v roce 2017 téměř 102 miliard EUR. EU je v zemích Latinské Ameriky a Karibiku největším investorem, jehož objem přímých zahraničních investic (PZI) v roce 2017⁶ činil 784,6 miliardy EUR, přičemž objem přímých zahraničních investic zemí Latinské Ameriky a Karibiku v EU se v posledních letech podstatně zvýšil a v roce 2017 dosáhl 273 miliard EUR.

EU je v zemích Latinské Ameriky a Karibiku největším poskytovatelem rozvojové spolupráce: v období 2014 až 2020 zajistila pro dvoustranné a regionální programy granty v

¹ Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa. Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie (2016).

² Všechny země Latinské Ameriky a Karibiku kromě Argentiny, Bolívie, Brazílie, Paraguaye, Uruguaye a Venezuely. K těm nejvýznamnějším patří dohody o přidružení s Mexikem, Chile a Střední Amerikou, dohoda o hospodářském partnerství s Karibským fórem (CARIFORUM) a dohody o volném obchodu s Kolumbií, Peru a Ekvádorem.

³ Pařížská dohoda (2015).

⁴ Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 (2015).

⁵ Organizace spojených národů, International Migration Report (Zpráva o mezinárodní migraci), 2017.

⁶ Eurostat 2019. Objem investic EU v zemích Latinské Ameriky a Karibiku je vyšší než součet objemů PZI EU v Číně (176,1 miliardy EUR s výjimkou Hongkongu), v Indii (76,7 miliardy EUR) a v Rusku (216,1 miliardy EUR).

hodnotě 3,6 miliardy EUR⁷ a v posledních 20 letech poskytla humanitární pomoc obětem krizí způsobených člověkem a přírodních katastrof v oblasti Latinské Ameriky a Karibiku v hodnotě přesahující 1,2 miliardy EUR. Evropská investiční banka (EIB) investuje do dosahování cílů udržitelného rozvoje v Latinské Americe a v Karibiku se zaměřením na zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se jí, přičemž celkový objem úvěrů v období 2014–2018 činil 3,4 miliardy EUR⁸.

Toto sdělení tedy **navrhuje posílit politické spojení EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku** a ve světle změn na celosvětové i regionální úrovni nastiňuje **vizi silnějšího a modernizovaného biregionálního partnerství**. Jeho cílem je vytyčit strategické zaměření vnějších vztahů EU s Latinskou Amerikou a Karibikem v souladu se zásadami stanovenými v globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky EU, v Evropském konsensu o rozvoji⁹, v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030, ve sdělení „Obchod pro všechny“ a ve směrnících pro jednání o dohodě o partnerství mezi EU a zeměmi skupiny afrických, karibských a tichomořských států (AKT)¹⁰.

Dnešní rychle se rozvíjející geopolitické prostředí přináší nové výzvy a příležitosti pro partnerství, čímž se posiluje význam účinné regionální a mezinárodní spolupráce, tedy modernizovaného partnerství zaměřeného na obchod, investice a odvětvovou spolupráci. Tyto globální změny v obou regionech vyžadují ambiciózní a inovativní přístup přesahující tradiční dichotomii dárce-příjemce, který bude realizován v duchu Agendy pro udržitelný rozvoj 2030. Obchod mezi Čínou a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku vzrostl z 10 miliard USD v roce 2000 na 244 miliard USD v roce 2017. Čína soupeří s EU z pozice druhého největšího obchodního partnera Latinské Ameriky a lze říci, že se stala partnerem, jehož význam v dotčeném regionu stále roste. V průběhu času se rovněž změnila tradiční úloha a vliv Spojených států v tomto regionu.

Před zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku zároveň stojí nové výzvy měnícího se světa, jako je potřeba reagovat na požadavky digitální a integrované globální ekonomiky, tlak na ochranu životního prostředí a na podporu růstu při současném zajištění spravedlivých sociálních výsledků nebo obavy o zajištění pokračování dlouhodobého trendu demokratické konsolidace a udržitelného rozvoje.

EU se svým modelem regionální hospodářské integrace a konektivity může být při řešení těchto výzev důležitým partnerem dotčeného regionu. EU poskytuje plnou diplomatickou, humanitární a hospodářskou podporu zemím Latinské Ameriky a Karibiku, které se nacházejí v dlouhodobé krizi, a bude i nadále prosazovat demokratické zásady a dodržování lidských práv ve svých vztazích s dotčenými zeměmi. V obecnější rovině by EU a země Latinské Ameriky a Karibiku měly spolupracovat na tom, aby byl zachován multilateralismus a světový řád založený na pravidlech, a proto by měly spojit své síly při realizaci ambiciózních programů.

⁷ Programy se zaměřují na kritické oblasti, jako je bezpečnost a právní stát, udržitelnost životního prostředí a změna klimatu, zemědělství, zajišťování potravin a výživy, hospodářský růst podporující začlenění pro vytváření pracovních míst, reforma správy veřejných financí, modernizace veřejného sektoru a regionální integrace.

⁸ Výroční zprávy EIB jsou k dispozici na adrese <http://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/index.htm>

⁹ Nový Evropský konsensus o rozvoji: „Náš svět, naše důstojnost, naše budoucnost“, Úř. věst. C 210, 30.6.2017, s. 1.

¹⁰ Obchod pro všechny: Cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice, COM(2015) 0497; směrnice pro jednání o dohodě o partnerství mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a zeměmi skupiny afrických, karibských a tichomořských států na straně druhé, RADA (2018) 8094/18/ADD1. Toto sdělení je nutno vykládat rovněž s ohledem na dohody mezi EU a jednotlivými zeměmi nebo subregiony Latinské Ameriky a Karibiku, které již existují nebo o nichž se v současné době jedná; ty pokrývají prakticky celý tento region a představují tak důležitý nástroj provádění vize, která je zde nastíněna.

Toto partnerství by se mělo zaměřit na **čtyři vzájemně se posilující priority: prosperitu, demokracii, odolnost a účinnou globální správu**. Sdělení navrhuje v rámci každé z těchto priorit celou řadu oblastí a konkrétních iniciativ, které mají tento program uskýt a které budou realizovány díky strategičtější a cílenější spolupráci EU s dotčeným regionem.

2. Prosazování našich sdílených hodnot a zájmů

2.1 Partnerstvím k prosperitě

K **oživení ekonomik a podpoře růstu** bude zapotřebí podniknout cílená a rozhodná opatření. EU by měla pokračovat ve spolupráci se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku na řešení přetrvávajících makroekonomických problémů v regionu, přičemž by měla diverzifikovat a modernizovat různé ekonomické modely a přizpůsobit je globalizaci. Pro udržitelnost výsledků je také třeba spojit síly a **zmírnit socioekonomické nerovnosti** vytvořením důstojných pracovních míst a zajištěním, aby globalizace fungovala ve prospěch všech, a **přejít k zelenému a oběhovému hospodářství**.

V souladu s těmito zásadami by EU měla posílit spolupráci s partnery z Latinské Ameriky a Karibiku v následujících oblastech:

Usnadnění obchodu a investic mezi regiony i v rámci jednotlivých regionů. EU by měla přednostně spolupracovat na dokončení jednání, zajistit rychlé ratifikace a plně provést sít **dohod o přidružení, obchodních dohod a dohod o hospodářském partnerství**. Měly by být podniknuty nezbytné kroky vedoucí ke zlepšení podnikatelského a investičního prostředí v regionu. Je nutno využít příležitostí, které z těchto dohod vyplývají – efektivnější zadávání veřejných zakázek, lepší přístup na trh, inovace a konkurenceschopnost, intraregionální obchod a integrace do globálních dodavatelských řetězců. Účinná a vyvážená ochrana práv duševního vlastnictví zvyšuje příležitosti pro spolupráci v oblasti výzkumu a stimuluje konkurenceschopnost a inovace. Zároveň by obchodní dohody měly dále podporovat **udržitelný rozvoj, lidská práva a řádnou správu**: EU by měla spolupracovat se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku na posíleném provádění sociálních a pracovních předpisů a předpisů v oblasti životního prostředí obsažených ve stávajících dohodách, jež jsou v souladu se společným závazkem k Agendě pro udržitelný rozvoj 2030, a na prosazování odpovědného řízení globálních dodavatelských řetězců.

EU a země Latinské Ameriky a Karibiku by měly společně podporovat **větší transparentnost**, zejména během jednání o nových nebo revidovaných obchodních dohodách, a podporovat účast občanské společnosti na provádění dohod, aby tak vytvořily lepší podmínky pro podporu své obchodní a investiční agendy.

Dohody by rovněž měly být nástrojem na podporu sbližování právních předpisů EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku v **sanitárních a fyto-sanitárních otázkách**, aby se usnadnila výměna zboží a podpořily přísné normy v oblasti bezpečnosti potravin, zdraví zvířat a zdraví rostlin. Pokud jde o boj proti **antimikrobiální rezistenci** v rámci přístupu „jedno zdraví“, budou probíhající činnosti podporovat země Latinské Ameriky a Karibiku při vývoji a provádění jejich vlastních vnitrostátních akčních plánů v oblasti antimikrobiální rezistence v rámci přístupu „jedno zdraví“.

EU by měla mimo jiné sdílením svých zkušeností v oblasti řešení necelních překážek obchodu a podpory sbližování a harmonizace právních předpisů podporovat integrační úsilí v Latinské Americe a Karibiku, jako je například Tichomořská aliance, aby se posílil **intraregionální obchod** a usnadnily investice. Měla by pokračovat práce na reformě systému urovnávání sporů mezi investorem a státem v rámci Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo

s cílem zřídít stálý mnohostranný soud pro investice. EU je rovněž připravena zvážit možnost uzavření dohod o ochraně investic s klíčovými partnery. EU by měla podporovat ratifikaci a provádění dohody WTO o usnadnění obchodu jakožto hnací síly přeshraničního obchodu. EU by měla rovněž podporovat přistoupení partnerů k Dohodě o vládních zakázkách.

Podpora přechodu k ekologickému hospodářství. Regiony by měly razit cestu směrem k udržitelnější výrobě a spotřebě. Obzvláště slibně se jeví spolupráce a vzájemné učení v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, účinného využívání zdrojů a energetické účinnosti a oběhového hospodářství. Výzkum, technologie a odborné znalosti EU, včetně pokud jde o využívání soukromého financování pro udržitelný růst¹¹, by mohly pomoci uvolnit obrovský potenciál Latinské Ameriky a Karibiku z hlediska udržitelné vodní, větrné, solární, přílivové a geotermální energie a zároveň posílit energetickou odolnost a vytvářet pracovní místa a obchodní příležitosti. Spolupráce v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky by mohla přispět k modernizaci energetických odvětví. S ohledem na specifickou zranitelnost karibských ostrovů by EU měla podporovat vnější rozměr iniciativy „Čistá energie pro ostrovy EU“¹² a podpořit a mobilizovat investice do obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti. Evropská investiční banka by k této transformaci mohla přispět tím, že bude poskytovat dlouhodobé financování a příslušné odborné znalosti.

Podpora modré ekonomiky. Užší spolupráce v oblasti modré ekonomiky a udržitelného využívání mořských zdrojů, a to i prostřednictvím vytvoření chráněných mořských oblastí v Atlantickém oceánu, by poskytla příznivé podmínky pro růst zejména v pobřežních a ostrovních komunitách a přispívala by k přizpůsobování se změně klimatu a zmírňování jejích dopadů. Klíčem k pokroku v oblasti modrých ekonomik a zlepšení správy oceánů jsou společné normy a otevřený přístup k údajům o oceánech.

Usnadnění přechodu k oběhovému hospodářství. Klíčovými nástroji udržitelného hospodářského růstu jsou solidní a fakticky podložené politiky a normy v oblasti životního prostředí. Zvláštní pozornost by měla být věnována plastům, odpadům v moři a udržitelnému nakládání s chemickými látkami a odpady. **Udržitelné hospodaření s přírodními zdroji** může zajistit dlouhodobou životaschopnost prosperity regionů. Pokračování dialogu a spolupráce v oblasti surovin s cílem udržitelně řešit rostoucí poptávku po nich by bylo prospěšné oběma stranám. Základem této spolupráce je digitální platforma nerostného rozvoje (Mineral Development Platform), jejíž provoz byl zahájen v roce 2017. Oba regiony by mohly spojit své síly při podpoře **odpovědných průmyslových hodnotových řetězců** s cílem pomoci podnikům dodržovat normy odpovědného obchodního chování, které přispívá k udržitelnému rozvoji.

Podpora udržitelných a inteligentních měst. Vzhledem k tomu, že převážná většina obyvatel obou regionů žije v městských oblastech¹³, je i nadále důležitá podpora udržitelných měst a opatření na místní úrovni. EU a země Latinské Ameriky a Karibiku mohou profitovat ze vzájemné výměny výsledků výzkumu a zkušeností v oblasti udržitelné urbanizace, jako jsou řešení založená na přírodních procesech, nízkouhlíková řešení mobility nebo obnova městských ekosystémů. Mohly by se rozšířit postupy úspěšné vzájemné spolupráce mezi městy v oblasti udržitelného rozvoje měst, jako je např. Globální pakt starostů a primátorů.

¹¹ V souladu s akčním plánem Komise pro financování udržitelného růstu. „Akční plán: Financování udržitelného růstu“, COM(2018) 97.

¹² Tato iniciativa představuje dlouhodobý rámec, jehož cílem je pomoci ostrovům vytvářet vlastní udržitelnou a nízkonákladovou energii.

¹³ V roce 2018 žilo ve městech 81 % obyvatel Latinské Ameriky a Karibiku a 74 % obyvatel Evropy. Odbor OSN pro ekonomické a sociální otázky (2018), Revision of World Urbanization Prospects (Revize perspektiv světové urbanizace).

Podpora důstojné práce a konkurenceschopných a odpovědných podniků. Prioritou spolupráce musí i nadále zůstat podpora důstojné práce a dodržování pracovních a environmentálních norem, zejména dodržování úmluv Mezinárodní organizace práce. Oba regiony přispěly k přijetí **mezinárodních pracovních norem** a měly by nyní spolupracovat na jejich provádění, a to včetně svobody sdružování a vymýcení dětské práce. Úspěšné zkušenosti EU v oblasti dialogu se sociálními partnery by bylo možné sdílet prostřednictvím výměny osvědčených postupů. Klíčovou výzvou pro země Latinské Ameriky a Karibiku představuje přechod k formální ekonomice, neboť neformální zaměstnanost v regionu představuje více než 40 % celkové nezemědělské zaměstnanosti¹⁴.

Užší spolupráce by měla zvýšit produktivitu mikropodniků a malých a středních podniků. Konkrétní kroky v tomto směru, které zajišťují výhody pro spotřebitele a výrobce na obou stranách, zahrnují plné využití ustanovení dohod o přidružení, obchodních dohod a dohod o hospodářském partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku. Měla by pokračovat společná práce při podpoře přejímání mezinárodně dohodnutých norem v oblasti **sociální odpovědnosti podniků** a odpovědného chování podniků v regionech, včetně pokynů Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pro nadnárodní společnosti a obecných zásad Organizace spojených národů (OSN) v oblasti podnikání a lidských práv.

Spolupráce v této oblasti bude založena na úspěších probíhajících programů, na podpůrných obchodních informacích, na sítích mikropodniků a malých a středních podniků a na začínajících podnicích v rámci obou regionů. EU by se měla rovněž snažit podpořit spolupráci mezi mikropodniky a malými a středními podniky v Latinské Americe a v Karibiku a sítí Enterprise Europe Network. Podnikatelské klastry a síť Latinské Ameriky a Karibiku by mohly využívat výhod Evropské platformy spolupráce mezi klastry.

Investice do znalostí, inovací a lidských zdrojů. Oba regiony by měly využívat příležitosti v rámci programu Horizont 2020 a navrhovaného budoucího programu Horizont Evropa a podporovat mobilitu, odbornou přípravu a profesní rozvoj výzkumných pracovníků v rámci akcí „Marie Curie-Skłodowska“, vědeckou excelenci a společná řešení globálních výzev v rámci společného výzkumného prostoru. EU by mohla dále sdílet své zkušenosti v oblasti propojení vědy a soukromého sektoru, přenášení technologií a nápadů z výzkumné základny do začínajících podniků a průmyslu a v oblasti podpory inteligentní specializace a inovací na regionální úrovni.

EU je připravena podniknout společné kroky k rozvoji **lidského kapitálu**, který je nezbytný pro přizpůsobení se požadavkům rychle se měnících technologií, digitalizace a podnikání. Oba regiony by měly dále spolupracovat v **oblasti vysokoškolského vzdělávání**, a za tím účelem stavět na úspěchu programu Erasmus+, zapojit se více do vysokoškolských výměn a budování kapacit a posílit regionální dialog mezi akademickou sférou a tvůrci politik. Mohly by rozvíjet užší spolupráci v oblasti **odborného vzdělávání a přípravy** v reakci na požadavky po dovednostech v transformující se globální ekonomice a zapojit se do spolupráce, která přispěje k důstojnému zaměstnání, diverzifikaci a konkurenceschopnosti strategických hospodářských odvětví.

Podpora digitální ekonomiky. Ústředním bodem vztahu by se měla stát spolupráce v oblasti digitální ekonomiky, jež by měla pomoci ekonomikám obou regionů využít výhod nových technologií a zároveň podpořit inovace a digitalizaci.

¹⁴ Podle údajů MOP neformální zaměstnanost v roce 2014 představovala 46,8 % všech nezemědělských pracovních příležitostí. V roce 2012 činil podíl neformální ekonomiky v zemích EU-27 18,4 %. Evropská komise & OECD (2017), Policy Brief on Informal Entrepreneurship (Stručná zpráva o neformálním podnikání).

Pro realizaci dlouhodobé vize jednotného digitálního trhu v zemích Latinské Ameriky a Karibiku je třeba podpořit **sblížení právních předpisů**, mimo jiné v oblasti 5G, internetu věcí, umělé inteligence, normalizace v oblasti technologií pro digitální transformaci, evropských globálních navigačních družicových systémů a programu Copernicus a jejich průmyslového využití a investic do infrastruktury vysokorychlostního přenosu dat. Jednotný digitální trh EU nabízí modely, které by mohly region Latinské Ameriky a Karibiku zajímat, včetně modelů pro ochranu údajů a elektronickou identifikaci. Další slibné oblasti spolupráce představují kybernetická bezpečnost, elektronická veřejná správa, elektronický obchod, on-line platformy, přeshraniční platby a správa internetu. Dále je důležité posílit konvergenci mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku v oblasti ochrany osobních údajů, což je další ze způsobů, jak dále usnadnit toky údajů a spolupráci mezi příslušnými orgány.

Nový podmořský kabel s optickými vlákny, vytvořený s podporou EU a soukromých investorů, propojí Latinskou Ameriku s Evropou a zajistí **vysokorychlostní širokopásmové připojení**, které podpoří výměnu v oblasti obchodu, vědy a vzdělávání mezi oběma regiony. Měly by být prozkoumány možnosti posílení konektivity ve Střední Americe a karibské oblasti.

Zlepšení konektivity prostřednictvím letecké dopravy a dalších druhů dopravy. Vyjednáváním nových komplexních **dohod o letecké dopravě** by se nejen zlepšil přístup na trh, ale vytvořily by se rovněž nové obchodní příležitosti a zajistily spravedlivé a transparentní tržní podmínky založené na jasném regulačním rámci. Takové dohody by rovněž znamenaly větší počet spojů a lepší ceny pro cestující a mohly by usnadnit další spolupráci v oblastech, jako je bezpečnost letectví, ochrana letectví před protiprávními činy, sociální otázky a životní prostředí. Mohla by se prozkoumat i spolupráce v oblasti dalších druhů dopravy, jako je například železniční a námořní doprava a udržitelné a inteligentní systémy městské mobility.

Využití vesmírné technologie. Vesmír představuje neustále se rozšiřující oblast pro spolupráci a dosud nevyužitý potenciál. Evropské globální družicové navigační systémy – Galileo a EGNOS – jsou nyní již plně funkční. Související hodnotový řetězec je schopen poskytovat nejmodernější odborné znalosti, know-how a technologie, které je možné sdílet. K řešení společenských výzev od ochrany životního prostředí a změny klimatu po zemědělství a rozvoj měst může přispět i Copernicus, program EU pro pozorování Země. Na základě vzájemnosti by bylo možné v plném rozsahu využít dohod o spolupráci v rámci programu Copernicus¹⁵, které poskytují bezplatný, úplný a otevřený přístup k údajům.

Partnerstvím k prosperitě:

- *Usnadnit iterregionální a intraregionální udržitelný obchod a investice, pracovat na dokončení sítě obchodních a investičních dohod a zajistit jejich rychlou ratifikaci a plné provádění, včetně sociálních, pracovních a environmentálních ustanovení.*
- *Podporovat regionální integrační snahy navázáním konkrétní spolupráce na společných cílech s iniciativami, jako je Tichomořská aliance.*
- *Podporovat zelenou ekonomiku, mimo jiné podporou přechodu na nízkouhlíkovou energetiku v zemích Latinské Ameriky a Karibiku a spoluprací na rozvoji modré ekonomiky a udržitelného a odpovědného hospodaření s přírodními zdroji, včetně surovin.*
- *Podporovat lepší pracovní podmínky a růst produktivních a odpovědných mikropodniků a malých a středních podniků, usilovat o zvýšení souladu s mezinárodními pracovními*

¹⁵ Dohody již byly podepsány s Brazílií, Chile a Kolumbií.

normami a podporovat sociální odpovědnost podniků.

- *Zvýšit investice do znalostí, inovací a lidského kapitálu, pracovat na rozvoji společného výzkumného prostoru Latinské Ameriky a Karibiku a EU v rámci programu Horizont 2020 a jeho nástupnického programu (Horizont Evropa).*
- *Podporovat rozvoj digitální ekonomiky a propojení mezi oběma regiony, posilovat spolupráci a podporovat sblížení právních předpisů v klíčových oblastech a podporovat rozvoj infrastruktury v oblasti vysokorychlostního širokopásmového připojení.*
- *Rozšířit spolupráci v oblasti letecké a námořní dopravy, udržitelných systémů městské mobility a pozorování vesmíru a Země.*

2.2 Partnerstvím k demokracii

V centru partnerství EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku stojí demokracie a lidská práva. EU bude v partnerství se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku i nadále bránit a prosazovat demokratické zásady a právní stát. Partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku by mělo stát za svými hodnotami / dodržovat své hodnoty a usilovat o účinnější správu věcí veřejných, jak si to přejí občané. Podpora demokratických politických systémů, které pracují v zájmu svých občanů, bude i nadále prioritou vnější politiky EU. Nedostatky ve správě věcí veřejných, ve stavu demokracie, v oblasti lidských práv a právního státu, rovnosti žen a mužů, korupce nebo zmenšujícího se prostoru pro účast veřejnosti a občanské společnosti na veřejném dění představují zásadní výzvu pro účinnost rozvojové činnosti kterékoli společnosti. Oba regiony mohou profitovat ze společné práce na posílení demokratických institucí, posílení právního státu, větší transparentnosti a odpovědnosti veřejných institucí a na lepší ochraně lidských práv.

Za tímto účelem by se EU v partnerství se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku měla zaměřit na následující oblasti:

Posílení dodržování lidských práv se zvláštním důrazem na svobodu projevu a sdružování, rovnost žen a mužů a posilování postavení dívek a žen, zákaz diskriminace, mimo jiné pokud jde o menšiny, jako jsou lesbické, gay, bisexuální, transgender a intersexuální (LGBTI) osoby, původní obyvatelstvo a osoby se zdravotním postižením, děti a mládež, hospodářská, sociální a kulturní práva včetně práv na půdu, vodu a hygienická zařízení, práva na bydlení a pracovních práv, nestrannost soudnictví a účinnost soudních systémů, ukončení praktik mučení a zrušení trestu smrti. EU by proto měla i nadále úzce spolupracovat s příslušnými orgány Organizace amerických států a se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku s cílem posílit mezinárodní režim v oblasti lidských práv.

Posílení občanské společnosti jako základního prvku jakéhokoli demokratického systému a řešení omezení a ohrožení prostoru občanské společnosti, obránců lidských práv a ochránců životního prostředí, novinářů a odborářů, a to i prosazováním příznivého právního a politického prostředí, které jim umožní svobodně a bezpečně působit a rozšiřovat své příležitosti z hlediska smysluplné účasti na rozhodování, přístupu ke spravedlnosti a informacím.

Prosazování rovnosti žen a mužů a posilování postavení všech žen a dívek včetně ochrany, vykonávání a prosazování politických, sociálních a ekonomických práv žen a začlenění otázky rovnosti žen a mužů do všech aspektů spolupráce mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku. Toto partnerství by se mělo přednostně zabývat alarmující mírou násilí na základě pohlaví a vycházet přitom mimo jiné ze zkušeností iniciativy Spotlight, kterou zahájily EU a Organizace spojených národů v roce 2018.

Zajištění důvěryhodných, transparentních a inkluzivních demokratických institucí a volebních procesů. EU by měla i nadále vysílat volební pozorovatelské mise a organizovat návštěvy odborníků a ve spolupráci s Organizací amerických států podporovat posilování volebních systémů svých partnerů, kdykoli o to požádají. EU a země Latinské Ameriky a Karibiku by měly posílit spolupráci a výměnu zkušeností ve všech těchto oblastech včetně rizik souvisejících s dezinformacemi.

Konsolidace právního státu a boj proti korupci, praní peněz a financování terorismu. Lze zpřístupnit odborné znalosti a technickou kapacitu pro účely aktualizace a modernizace právních předpisů a posílení orgánů dohledu. EU by měla spolupracovat s partnery z Latinské Ameriky a Karibiku s cílem podpořit ratifikaci a účinné provádění příslušné mezinárodní dohody. Korupce představuje společný problém EU i zemí Latinské Ameriky a Karibiku a ambiciózní ustanovení týkající se transparentnosti a boje proti korupci jsou součástí procesu modernizace dohod o přidružení s Chile a Mexikem a jednání s Mercosurem.

Podpora efektivních veřejných institucí spojením úsilí o zvýšení účinnosti veřejných institucí, posilováním mobilizace domácích příjmů, provedením daňových reforem a zajištěním veřejné služby založené na zásluhách. Prioritou by mělo být posílení místních orgánů, modernizace správy a lepší poskytování služeb.

Partnerství k demokracii:

- *Přednostně usilovat o důslednější dodržování lidských práv a demokratických zásad, a za tím účelem posílit spolupráci na regionální a dvoustranné úrovni a spolupracovat se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku na koordinaci opatření v oblasti lidských práv v příslušných orgánech OSN.*
- *Podporovat dynamickou občanskou společnost, a za tím účelem mimo jiné prosazovat větší veřejný prostor pro novináře, obránce lidských práv a ochránce životního prostředí a podporovat jejich smysluplnou účast na rozhodování.*
- *Snížit nepříjemně vysokou míru násilí na základě pohlaví, spolupracovat se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku na prosazování politických, sociálních a ekonomických práv žen a dítvek a podporovat úsilí o ukončení násilí páchaného na ženách a dívkách.*
- *Posílit podporu fungování demokratických, odpovědných a transparentních institucí a podporu organizace spravedlivých a svobodných voleb prostřednictvím odborného poradenství a volebních pozorovatelských misí.*
- *Zintenzivnit společnou činnost v oblasti boje proti korupci, praní peněz a financování terorismu prostřednictvím technické pomoci, výměny osvědčených postupů a podporou ratifikace a provádění příslušných mezinárodních dohod.*

2.3 Partnerství k odolnosti

Sociální soudržnost je v kontextu charakterizovaném globalizací, sociální nerovností, rychlou urbanizací, změnou klimatu, zhoršováním stavu životního prostředí, opakujícími se stále intenzivnějšími katastrofami, migračními toky a násilným vysídlováním vystavována neustálému tlaku. To vše představuje velký problém pro nejzranitelnější země Latinské Ameriky a Karibiku a může se stát námětem pro výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi oběma regiony.

Pro udržení pokroku v oblasti směrů vývoje navrhuje EU mnohostranný a na míru přizpůsobený přístup k řešení odolnosti států, společnosti a ekosystémů ve vztazích mezi oběma regiony. V souladu s cíli udržitelného rozvoje by se spolupráce EU s Latinskou Amerikou a Karibikem měla zaměřit na následující oblasti:

Agenda pro odolnost vůči změně klimatu zaměřená na řešení klimatických rizik, zejména v malých ostrovních rozvojových státech Karibiku, a podpora ekosystémových přístupů podporujících přechod na nízkouhlíkové hospodářství. Budoucí spolupráce může navázat na přístup programu EUROCLIMA¹⁶ a využít finančních prostředků EIB na investiční projekty přispívající k opatřením v oblasti klimatu a ochraně životního prostředí.

Oba regiony by měly profitovat z toho, že finanční toky budou sledovat cesty k dosažení nízkých emisí skleníkových plynů a k rozvoji, jenž bude odolný vůči změně klimatu, například tím, že zavedou nízkouhlíkové investiční rámce.

Velmi důležitá je spolupráce při rozvoji udržitelných potravinových systémů. Klíčovou záležitostí by měla být i nadále konsolidace opatření pro přizpůsobování se změně klimatu a zmírňování této změny v odvětví zemědělství.

Mechanismus civilní ochrany Evropské unie a středisko pro koordinaci odezvy na mimořádné události mohou doplnit poskytování pomoci při snižování rizika katastrof ze strany zemí Latinské Ameriky a Karibiku, a to i prostřednictvím pokroku v provádění sendajského rámce pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030.

Životní prostředí a biologická rozmanitost. Země Latinské Ameriky a Karibiku tvoří 40 % světové biologické rozmanitosti a bylo v nich identifikováno sedm z 25 kritických míst pro celosvětovou biologickou rozmanitost¹⁷. Ztráta biologické rozmanitosti, neudržitelná těžba, hospodaření s přírodními zdroji a degradace půdy, lesů, vod a pobřežních prostředí představují zásadní výzvy v oblasti životního prostředí, které mají významný dopad na ekosystémové služby a dobré životní podmínky zranitelných skupin, včetně domorodých a místních společenství. Celosvětová poptávka po komoditách zvyšuje tlak na přírodní zdroje a vede k závažnému odlesňování a zhoršování stavu životního prostředí, což má dopad na životní podmínky a rozvoj. Partnerství by mělo napomoci k udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji v regionech včetně půdy, lesů a vody, k zachování ekosystémů a k udržitelným zemědělským dodavatelským řetězcům. Mělo by napomoci rovněž při provádění krátkodobého akčního plánu obnovy ekosystémů, který byl přijat v rámci Úmluvy o biologické rozmanitosti (1992), strategického plánu pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020 a rámce pro biologickou rozmanitost po roce 2020, jakož i dalších mezinárodních závazků a mnohostranných dohod o životním prostředí.

Boj proti nerovnosti. Přetrvávající nerovnosti narušují sociální soudržnost, což vede ke ztrátě příležitostí a hospodářského růstu a ke kriminalitě a násilí, snižuje důvěru v instituce, a v konečném důsledku až k narušení demokracie a právního státu. Giniho koeficient se v Latinské Americe postupně snižoval z 0,543 v roce 2002 na 0,466 v roce 2017, avšak tempo snižování v posledních letech zvolnilo¹⁸. V roce 2017 žilo v chudobě 184 milionů lidí (30,2 % obyvatelstva) a podíl osob žijících v extrémní chudobě nadále vzrůstal (62 milionů, 10,2 % obyvatelstva, což je nejvyšší procentní podíl od roku 2008)¹⁹. V nadcházejících letech by se společný závazek v oblasti sociální soudržnosti měl promítnout do užší spolupráce, která bude zahrnovat i výměnu osvědčených postupů v této oblasti.

Oba regiony by měly posílit spolupráci v oblasti spravedlivých a účinných daňových systémů a sociální ochrany jakožto základních nástrojů podpory hospodářského růstu podporujícího

¹⁶ EUROCLIMA+ je program financovaný EU, který podporuje provádění Pařížské dohody, <http://euroclimaplus.org/>

¹⁷ Meziamerická rozvojová banka (2012), Leveraging opportunities for sustaining growth: IDB biodiversity platform for the Latin America and the Caribbean (Využívání příležitostí udržitelného růstu: platforma biodiverzity IDB pro Latinskou Ameriku a Karibik).

¹⁸ ECLAC, Social Panorama of Latin America (Sociální panorama Latinské Ameriky), 2018.

¹⁹ ECLAC, Social Panorama of Latin America (Sociální panorama Latinské Ameriky), 2018.

začlenění a řešení nerovnosti. Tento přístup by byl založen na nově vznikající spolupráci v oblasti **řádné fiskální správy** charakterizované vysokou mírou odhodlání řešit daňové podvody, daňové úniky a vyhýbání se daňovým povinnostem. Prostřednictvím programů, jako je EuroSOCIAL, by si obě strany mohly vyměňovat zkušenosti v oblasti daní, politik přerozdělování a poskytování sociálních služeb, a to i na základě využívání inovativních opatření v Latinské Americe a Karibiku v oblasti digitalizace procesu dodržování daňových předpisů. Měl by být aktivován biregionální dialog o sociální soudržnosti. Oba regiony by měly nadále spolupracovat, aby zajistily budoucí provádění vyvíjejících se celosvětových standardů týkajících se transparentnosti a výměny informací, spravedlivého zdanění a minimálních standardů, jež mají působit proti erozi základu daně a přesouvání zisku²⁰.

Bezpečnost občanů a boj proti organizované trestné činnosti. Oba regiony by měly posílit biregionální dialog o bezpečnosti občanů, který bude mechanismem k výměně zkušeností a určení příležitostí pro další spolupráci, včetně humanitárních důsledků organizované trestné činnosti²¹. Tento dialog by mohl být založen na seminářích EU a Společenství latinskoamerických a karibských států (CELAC) na téma bezpečnosti občanů a na pozitivních dvoustranných a regionálních programech spolupráce v protidrogové oblasti (např. program pro spolupráci na protidrogových politikách COPOLAD nebo program zaměřený na kokainovou trasu) a v oblasti nadnárodní organizované trestné činnosti (např. EL PAcCTO). Kromě toho by vzhledem k rozsahu tohoto problému měla být zavedena praktická spolupráce mezi donucovacími orgány v obou regionech a rovněž mezi agenturami, jako jsou například Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (EUROPOL), Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL), Policejní společenství amerického kontinentu (AMERIPOL) a Prováděcí agentura Karibského společenství (CARICOM) pro boj proti trestné činnosti a pro zajištění bezpečnosti (IMPACS). Měla by rovněž pokračovat spolupráce v oblasti řešení příčin trestné činnosti, jako je chudoba, sociální vyloučení a špatné hospodaření s přírodními zdroji.

Migrace a mobilita. Silné vazby mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku stojí na lidech. Oba regiony se zároveň potýkají s problémy spojenými s migrací a mohly by těžit z výměny zkušeností a osvědčených postupů. Největší exodus v nedávné historii Latinské Ameriky nastal z důvodů krize ve Venezuele, kvůli které – nad rámec tradičních migračních trendů na kontinentu – odešlo více než tři miliony Venezuelanů do zahraničí²².

EU by se měla snažit o prohloubení dialogu a spolupráce v oblasti migrace a mobility mezi oběma regiony, především aby se zabránilo nelegální migraci a obchodování s lidmi, zvýšila míra navrácení a zpětného přebírání, posílila správa hranic, bezpečnost dokladů, zapojení migrantů na trzích práce a do společnosti a ochrana osob v nouzi. Každý z regionů by měl využít svých odborných znalostí a navázat biregionální spolupráci v oblasti mnohostranného řízení migrace a mobility, a to i v rámci Organizace spojených národů.

Institucionální odolnost je nezbytná pro řádnou politickou a hospodářskou správu a pro zajištění dodržování zásad právního státu. Odolnost se musí posilovat na úrovni státu, společnosti i komunity. Místní vlády a občanská společnost jsou často základem, na kterém se rozvíjí a zvyšuje odolnost na komunitní úrovni. EU by měla se zeměmi Latinské Ameriky a

²⁰ Eroze základu daně a přesouvání zisku odkazuje na strategie vyhýbání se daním, které využívají mezery a nesoulad v daňových předpisech k umělému přesouvání zisku do míst s nízkými nebo nulovými daněmi (OECD).

²¹ V souladu s prohlášením setkání ministrů zahraničí zemí CELAC-EU v červenci 2018 a se strategií pro bezpečnost občanů z roku 2014.

²² UNHCR (2019)

Karibiku posílit dialog o odvětvových politikách, při čemž by měla vycházet z osvědčených postupů EU v oblasti podpory odolnosti.

Kulturní spolupráce může přispět k tomu, aby se sdílená kulturní rozmanitost a bohaté dědictví obou regionů staly zdrojem lidského rozvoje a hospodářského růstu. EU navrhuje kulturní politiku založenou na mezilidské spolupráci, která by se zaměřila na kulturní subjekty a podporovala partnerství, koprodukce a výměny v rámci tří pilířů: i) podpora kultury jako motoru sociálního a hospodářského rozvoje, ii) podpora kultury a mezikulturního dialogu pro mírové vztahy mezi komunitami a iii) posílení spolupráce v oblasti kulturního dědictví. To přispěje rovněž k využití ohromného potenciálu obou regionů v kulturních a tvůrčích odvětvích včetně designu, digitálních služeb, módy, hudby a audiovizuálních umění.

Partnerstvím k odolnosti:

- *Podporovat udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a ekosystémy a další provádění strategického plánu pro biologickou rozmanitost a rámce pro biologickou rozmanitost po roce 2020.*
- *Usnadňovat koordinaci a prohlubovat spolupráci v oblasti zvládání katastrof a civilní ochrany.*
- *Posílit dialog a spolupráci v oblasti sociální soudržnosti, sociální ochrany, řádné správy daní a finanční regulace.*
- *Posílit spolupráci v oblasti bezpečnosti a boje proti organizované trestné činnosti prostřednictvím intenzivnějšího využívání biregionálního dialogu o bezpečnosti občanů a spolupráce mezi donucovacími orgány.*
- *Zintenzivnit dialog a spolupráci v oblasti migrace a mobility, mimo jiné v rámci Organizace spojených národů.*
- *Podporovat kulturní spolupráci tím, že se budou podporovat mezilidské výměnné programy, pořádat mezikulturní dialogy a podporovat koprodukční a partnerské projekty v kulturních a tvůrčích odvětvích.*

2.4 Partnerstvím k účinné globální správě

Ústředním cílem partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku by mělo i nadále být zachování, reforma a posílení funkčního multilateralismu. Oba tyto regiony dohromady představují přibližně jednu třetinu členů OSN, podstatnou část členů skupiny G20 a dvě třetiny členů OECD.

Aby přispěly k účinné globální správě a dále utvářely a prosazovaly mezinárodní agendu, mohly by EU a země Latinské Ameriky a Karibiku na mnohostranné úrovni spojit své síly s cílem:

Posílit mnohostranný systém. EU a země Latinské Ameriky a Karibiku by měly i nadále podporovat úsilí generálního tajemníka OSN zaměřené na komplexní reformu systému OSN včetně Rady bezpečnosti a rovněž na znovuoživení Valného shromáždění a Ekonomické a sociální rady. Prioritou by měla zůstat podpora Mezinárodního trestního soudu.

Prohloubit spolupráci v oblasti míru a bezpečnosti. EU ve své historii překonala četnou řadu mezistátních konfliktů, což z ní činí přirozeného partnera pro země Latinské Ameriky a Karibiku, který může pomoci s mírovým urovnáním sporů. Společně mohou oba regiony podporovat mediační procesy a procesy usmíření. EU by se měla i nadále zaměřovat na spolupráci při provádění mírové dohody v Kolumbii.

Země Latinské Ameriky a Karibiku stojí rovněž v čele uzavírání rámcových dohod, které jim umožňují účast na operacích společné bezpečnosti a obranné politiky EU (SBOP) (Chile

a Kolumbie). K některým operacím pak mohou díky dohodám přispívat (Brazílie, Argentina a Dominikánská republika).

Je třeba rovněž posílit spolupráci v celé řadě bezpečnostních otázek, které zahrnují například hybridní hrozby, kybernetickou bezpečnost, reformu bezpečnostního sektoru, bezpečnost hranic, obchodování s lidmi, organizovanou trestnou činnost a nedovolený obchod se zbraněmi, ruční palné a lehké zbraně a boj proti radikalizaci a terorismu. Je třeba vyvinout další úsilí k provedení závěrů zvláštního zasedání Valného shromáždění OSN z roku 2016 týkajícího se celosvětového problému drog.

Rozhodnutí zemí Latinské Ameriky a Karibiku stát se zónou bez jaderných zbraní²³ činí z tohoto regionu klíčového partnera při prosazování cílů Smlouvy o nešíření jaderných zbraní a při ratifikaci a provádění Smlouvy o obchodu se zbraněmi.

Prosadit vícestrannou správu v oblasti klimatu a životního prostředí. V návaznosti na významnou úlohu EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku při přijímání Pařížské dohody v roce 2015 je nezbytné vyvinout společné úsilí, aby mohla být tato dohoda účinně prováděna a uskutečnil se globální přechod na čistou energii. Regiony by měly mobilizovat partnery za účelem řešení krize biologické rozmanitosti a spolupracovat na účinnějším provádění mnohostranných dohod o životním prostředí včetně aičíjských cílů v oblasti biologické rozmanitosti, strategického plánu pro biologickou rozmanitost a solidního rámce pro biologickou rozmanitost po roce 2020. Budoucí mezinárodní spolupráce může stavět na zkušenostech z iniciativ, jako je například globální aliance pro boj proti změně klimatu²⁴ a strategická partnerství EU pro provádění Pařížské dohody²⁵.

Posílit mezinárodní správu oceánů. Užší spolupráce při účinném provádění Úmluvy OSN o mořském právu (UNCLOS) a jejích prováděcích dohod by vytvořila podmínky pro udržitelnou správu oceánů a modrou ekonomiku. Bude důležité spolupracovat na probíhajícím vývoji mezinárodně právně závazného nástroje v rámci UNCLOS v problematice zachování a udržitelného využívání biologické rozmanitosti moří v oblastech mimo vnitrostátní jurisdikci a v problematice boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu. Je nutno posílit spolupráci v regionálních a mnohostranných organizacích souvisejících s oceány, včetně spolupráce v oblasti rybolovu, a podporovat rozvoj vědeckých poznatků a poradenství.

Provést Agendu pro udržitelný rozvoj 2030. EU a země Latinské Ameriky a Karibiku sehrály klíčovou úlohu při utváření tohoto mnohostranného manifestu udržitelného rozvoje a měly by rovněž stát v čele jeho provádění. Jak je uvedeno v akčním programu z Addis Abeby, pro dosahování cílů udržitelného rozvoje je třeba plně využívat všech dostupných prostředků provádění, včetně veřejných a soukromých vnitřních investičních toků.

Reformovat Světovou obchodní organizaci. V souvislosti s mezinárodními protekcionistickými tendencemi je třeba zdvojnásobit společné úsilí s cílem podpořit **otevřený, nediskriminační, mnohostranný obchodní systém založený na pravidlech, jehož jádro bude tvořit silná a funkční WTO**, a usilovat o reformu funkcí této organizace, jimiž je vytváření pravidel, monitoring a urovnávání sporů.

Posílit celosvětovou makroekonomickou odolnost. Pro zajištění silného, udržitelného a vyváženého celosvětového růstu podporujícího začlenění mají zásadní význam posílená

²³ Smlouva o zákazu jaderných zbraní (smlouva z Tlatelolco), účinná od roku 1968.

²⁴ Globální aliance pro boj proti změně klimatu je iniciativa EU na pomoc nejzranitelnějším zemím na světě, včetně malých ostrovních rozvojových států a nejméně rozvinutých zemí, při řešení změny klimatu.

²⁵ Tento program prosazuje spolupráci evropské politiky v oblasti klimatu s hlavními světovými ekonomikami se zaměřením na skupinu G20, zejména prostřednictvím podpory provádění vnitrostátně stanovených příspěvků.

výměna informací o makroekonomickém vývoji a vhodné politické strategie jak v celosvětovém měřítku, tak v obou regionech.

Partnerstvím k účinné globální správě na mnohostranné úrovni:

- *Podporovat další účast zemí Latinské Ameriky a Karibiku na misích a operacích SBOP EU a těsněji spolupracovat na podpoře bezpečnosti a míru na celém světě.*
- *Pracovat na plném provedení reformy systému OSN pro mír a bezpečnost, udržitelný rozvoj a řízení.*
- *Společně vyvíjet tlak na plné provedení Pařížské dohody o změně klimatu a zároveň mobilizovat globální podporu pro přechod na čistou energii a solidní rámec pro biologickou rozmanitost po roce 2020.*
- *Rozvíjet další biregionální spolupráci v oblasti správy oceánů včetně provádění Úmluvy OSN o mořském právu a boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu.*
- *Jít příkladem při provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030.*
- *Vypracovat společný program pro posílení mnohostranného obchodního systému prostřednictvím účinného provedení dohod WTO a reformy WTO.*

3. Přejít od vize k činům

Pro přechod od vize k činům, k účinnému provádění výše uvedeného programu, budou muset EU a země Latinské Ameriky a Karibiku rozvinout nové formy spolupráce. EU se bude v nadcházejících letech řídit prioritami uvedenými v tomto sdělení a bude usilovat o strategičtější přístup k zemím Latinské Ameriky a Karibiku. Proto zlepšit způsob, jakým se v tomto regionu politicky a prostřednictvím svých nástrojů pro obchod, investice a spolupráci angažuje.

3.1 Strategičtější politický závazek

Vnější činnost Evropy vůči zemím Latinské Ameriky a Karibiku by se měla řídit zásadovým pragmatismem. Univerzální jednotný přístup k partnerství různorodosti zemí Latinské Ameriky a Karibiku nevyhovuje, neboť jednotlivé partnerské země mají různé politické priority, potřeby i zdroje. EU by měla zachovat současné úrovně zapojení, tedy působení na mnohostranné, biregionální, subregionální nebo dvoustranné úrovni, avšak zároveň by se měla snažit o **prohloubení vztahů se zainteresovanými regionálními skupinami a zeměmi, které jsou ochotny a schopny posílit svou angažovanost v oblasti dosahování společných cílů.**

Vztahy mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku by se měly i nadále řídit politickými dialogy EU s jednotlivými zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku a s regionálními skupinami. Tyto dialogy by měly pomoci identifikovat společné priority, zájmy a nové příležitosti spolupráce. Dohody o přidružení, které již byly uzavřeny nebo které jsou projednávány s řadou zemí²⁶, a Dohoda o politickém dialogu a spolupráci s Kubou, která byla podepsána v roce 2016, zavedly politický dialog v široké škále oblastí a poskytly odpovídající institucionální rámec pro posílení spolupráce v dvoustranných a regionálních otázkách.

²⁶ Mexiko, Chile, Střední Amerika, MERCOSUR.

Podpora **regionální integrace by měla i nadále zůstat prioritou** vztahů EU se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku vzhledem k přesvědčení a zkušenostem, že intraregionální integrace je zdrojem větší bezpečnosti a hospodářských a sociálních přínosů. To zahrnuje meziregionální mechanismy, jako je CELAC, a rovněž snahy na subregionální úrovni, jako je například Tichomořská aliance, Mercosur, Středoamerický integrační systém (SICA) a Karibské fórum (CARIFORUM) / Karibské společenství (CARICOM).

Partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku by mělo nabýt většího významu na celosvětové úrovni a mělo by lépe zajišťovat ochranu a poskytování globálních veřejných statků, mimo jiné prostřednictvím společných postojů na mnohostranných fórech. Je třeba **zintenzivnit neformální konzultace mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku před významnými mezinárodními konferencemi**. Mnohostranná spolupráce by se měla stát trvalou součástí dialogů na všech úrovních s partnery ze zemí Latinské Ameriky a Karibiku.

Nástroje umožňující podporu demokracie, míru a bezpečnosti a řešení krizových situací představuje rovněž politická angažovanost a koordinovaný přístup obou těchto regionů. V 80. letech spojily Latinská Amerika a Evropa síly v rámci skupiny Contadora na podporu míru ve Střední Americe, a tak položily základy pro mírové dohody z Esquipulas. Dalším příkladem iniciativy sdružující členy z obou regionů je **mezinárodní kontaktní skupina pro Venezuelu**, jejímž cílem je podpora politických, demokratických a mírových řešení venezuelské krize, která ovlivňuje dění daleko za hranicemi země. Tato skupina je založena na hodnotách společných pro EU a země Latinské Ameriky a Karibiku a jejím cílem je prosazovat demokracii, právní stát a dodržování lidských práv v regionu. Ztělesňuje přístup založený na spolupráci a pravidlech, kterým se řídí zahraniční politika EU: ve spolupráci s regionálními a mezinárodními partnery usilovat o vytvoření podmínek pro politické řešení prostřednictvím svobodných a spravedlivých voleb a poskytovat pomoc v souladu s humanitárními zásadami. Jakmile bude demokratické fungování země obnoveno, EU je rovněž připravena stát se součástí mezinárodního úsilí o obnovu venezuelských institucí a ekonomiky. Jako nástroj v našich biregionálních vztazích k řešení krizových situací by měly být podporovány společné diplomatické kroky založené na mnohostranných rámcích podporujících začlenění.

EU si je vědoma toho, že v dnešním světě existují různí mezinárodní aktéři, kteří spolu soupeří o vliv, ekonomickou přítomnost, či se dokonce snaží prosadit vlastní politické a společenské modely. EU by se od nich měla odlišovat díky své politice založené na hodnotách a prosazovat logiku doplňkovosti a vzájemného prospěchu. Vylučovací vize mezinárodních vztahů, kdy výhra jedné strany znamená prohru druhé strany, by poškozovala oba regiony; EU navrhuje zemím Latinské Ameriky a Karibiku model založený na **otevřeném regionalismu a oboustranně výhodných řešeních**.

EU by měla ve svých vztazích se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku také prosazovat **odpovědnou obchodní a investiční politiku** a používat obchodní dohody k podpoře hospodářských zájmů EU a mezinárodních hodnot, které jsou základem partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku. Tím přispěje k budování demokracie, prosperity a odolnosti a k utváření udržitelnější globalizace, která bude více podporovat začlenění.

3.2 Spoluprací k vysokému dopadu

Aby bylo možné převést společné cíle do praxe a pomoci naplnit potenciál navrhovaného partnerství, měla by EU spolupracovat s partnery ze zemí Latinské Ameriky a Karibiku na provádění tohoto navrhovaného komplexního rámce pro spolupráci. Tento rámec by měl reagovat na čtyři prioritní oblasti, které byly vymezeny výše (prosperitu, demokracii, odolnost a účinnou globální správu), a potvrdit tak, že je třeba přijmout rozhodná opatření v oblasti společných zájmů, do nichž se regiony zapojují jako rovnocenní partneři.

Tento nový komplexní rámec by měl být:

- **vytvořený „na míru“** s ohledem na rozdílnou situaci v jednotlivých regionech,
- **reagující na politické priority**, a sloužit tak k naplňování společných cílů a zájmů partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku, které jsou stanoveny v rámci politických dialogů probíhajících na různých úrovních vztahů mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku a na základě konzultací se soukromým sektorem a skupinami občanské společnosti,
- **komplexní**, neboť bude využívat různé oblasti a nástroje politiky s cílem reagovat na rozšiřující se program partnerství a na stále složitější problémy,
- **soudržný**, neboť zajistí, aby jednotlivé politiky a nástroje vnější činnosti EU v zemích Latinské Ameriky a Karibiku přispívaly k širším cílům dotčeného partnerství.

Klíčovou součástí tohoto nového rámce bude spolupráce, která podpoří **provádění univerzální Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a dalších společných mezinárodních závazků**, a angažovanost na místní, celostátní, regionální i celosvětové úrovni a spolupráci s občanskou společností. Dobrým příkladem tohoto závazku jsou dialogy o udržitelném rozvoji založené na dohodách uzavřených s několika zeměmi.

EU by měla v rámci Evropského konsensu o rozvoji pokračovat ve spolupráci se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku na různých úrovních rozvoje stále rozmanitějším způsobem, který bude uzpůsoben na míru potřebám těchto zemí, a zaměřovat se na **země, jejichž potřeby jsou nejvyšší, především na nejméně rozvinuté, nestabilní země procházející konflikty** a země, jejichž potenciál k získání finančních prostředků je nejnižší.

EU si je vědoma, že řada zemí se středními příjmy se při dosahování udržitelného rozvoje potýká s přetrvávajícími nedostatky a strukturálním omezením, a proto by se měla snažit využívat vzájemných výhod spolupráce a sdílené prosperity. Pokud to bude třeba, měla by zůstat zapojena do cílené rozvojové spolupráce a dále posilovat politický dialog a sdílet zkušenosti a odborné znalosti v takových otázkách, jako je například vymýcení chudoby, správa věcí veřejných, uprchlická krize a další společné zájmy.

Dialogy a iniciativy v rámci spolupráce týkající se veřejné politiky a reforem zohlední rozmanitost partnerských zemí, podpoří společné zájmy a určí společné priority a výzvy. EU rovněž uznává **významnou úlohu spolupráce vyspělejších rozvojových zemí Latinské Ameriky a Karibiku s jinými rozvojovými zeměmi**, jakož i jejich dopad na globální veřejné statky a výzvy. Vzhledem k tomu, že tyto země potřebují pomoc se zvýhodněnými podmínkami jen v omezeném rozsahu, nebo dokonce vůbec, měla by s nimi EU rozvíjet inovativní formy spolupráce s cílem podpořit provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 po celém světě.

Aby podpořila nový rámec pro spolupráci, měla by EU plným i doplňkovým způsobem využívat svou škálu nástrojů a programů a současně zavádět inovativní prostředky dosahování cílů partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku. Zvláštní význam by měly mít:

- **politické dialogy** s cílem identifikovat a řídit vzájemná očekávání EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku v oblasti domácích reforem a dvoustranné, regionální a mnohostranné spolupráce,
- **sdílení znalostí a odborných poznatků** v oblasti otázek společného zájmu včetně veřejné politiky, posilování institucí a regulačního prostředí,

- **podpora a stimulace veřejného i soukromého financování** za účelem uvolnění investic s vysokou hospodářskou, environmentální a sociální návratností, mimo jiné prostřednictvím kombinovaného financování a podpory investic a strukturovaného dialogu ke zlepšení investičního prostředí, a to se zaměřením na nejpotřebnější země,
- **třístranná spolupráce**, která mobilizuje a zvyšuje kapacity spolupráce včetně spolupráce za účelem dosažení cílů udržitelného rozvoje.

Kvůli nižšímu toku oficiální rozvojové pomoci (ORP) má důležitou úlohu při financování udržitelného rozvoje v zemích Latinské Ameriky a Karibiku **Evropská investiční banka a rozvojové finanční instituce členských států**.

A v neposlední řadě by spolupráci mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku prospělo zdokonalení jejích nástrojů díky zjednodušené struktuře nástrojů vnějšího financování a větší flexibilitě v oblasti řešení výzev a maximalizace příležitostí biregionálního partnerství.

3.3 Naše společnosti u kormidla

EU by měla i nadále podporovat těsnou spolupráci s občanskou společností, think tanky, místními samosprávami, podnikatelským sektorem, organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, kulturními organizacemi, akademickými pracovníky a mladými lidmi. Tato spolupráce by měla i nadále přispívat k politickým a strategickým dialogům mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku a zajišťovat, aby dialogy reagovaly na zájmy a obavy občanů obou regionů. Trvalým cílem iniciativ v oblasti spolupráce by měla být schopnost občanské společnosti zapojit se do účinné obhajoby zájmů a prosazovat odpovědnost vlády a transparentnost. V tomto ohledu hraje významnou roli i **nadace Evropské unie a Latinské Ameriky a Karibiku**.

Zásadním prvkem politické angažovanosti EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku je **parlamentní rozměr**. Konstruktivní a aktivní úloha Evropského parlamentu a dalších parlamentních orgánů v biregionálním partnerství by měla pokračovat i do budoucna.

EU by měla pokračovat v dosavadní těsné spolupráci s **regionálními a biregionálními organizacemi**, jako je například Ekonomická komise OSN pro Latinskou Ameriku a karibskou oblast (ECLAC), Organizace amerických států, Iberoamerický generální sekretariát, Italsko-latinskoamerický institut, Meziamerická rozvojová banka nebo Latinskoamerická rozvojová banka.

4. Směrem ke společnému programu

Toto sdělení nastiňuje řadu návrhů na posílení partnerství mezi Evropskou unií a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku. Odráží silný zájem EU o prohloubení vztahů se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku a regionálními skupinami a o to, aby EU zůstala i nadále stabilním a spolehlivým partnerem tohoto regionu.

EU je toho názoru, že toto partnerství by se mělo více zasazovat o hodnoty a životně důležité zájmy – prosperitu, demokracii, odolnost a účinnou globální správu věcí veřejných –, a za tímto účelem lépe a cíleněji využívat různých rozměrů vztahů mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku. EU bude usilovat o strategičtější politickou angažovanost, a proto zintenzivní úsilí o navázání partnerství s těmi zeměmi nebo regionálními skupinami, které si přejí udělat více pro další společné cíle. Bude usilovat o další politiky založené na pravidlech a progresivní obchodní a investiční politiky a současně spolupracovat se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku na zachování a reformě silného mnohostranného obchodního systému.

Bude spolupracovat na opatřeních, která budou mít vysoký dopad v rámci společných priorit a Agendy pro udržitelný rozvoj 2030.

Partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku se zároveň zdaleka netýká pouze partnerství vlád. Vazby mezi obyvateli našich regionů jsou stále živé: a jsou to právě lidé, kdo staví mosty mezi našimi regiony, kdo provádí výzkum a inovuje, vytváří nová pracovní místa a volá politické činitele k odpovědnosti. Je třeba vyvinout větší snahu, abychom jim pomohli naplnit jejich potenciál.

To by mělo vést k **propojenější a soudržnější vnější činnosti EU v zemích Latinské Ameriky a Karibiku**, ke spojení sil a zdrojů. Provádění tohoto sdělení bude probíhat v úzké spolupráci s členskými státy EU, jejichž různorodé vazby na země Latinské Ameriky a Karibiku posilují jedinečnou povahu partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku. Možnosti společného plánování a provádění společných iniciativ s cílem zvýšit účinnost vnější činnosti EU by měly být prozkoumány ve všech možných oblastech.

Taková je vize EU ohledně budoucnosti partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku. Dialog se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku umožní spojit síly pro společnou budoucnost.

Seznam zkratek (v abecedním pořadí)

5G	<i>technologie bezdrátového přenosu páté generace</i>
AKT	<i>africké, karibské a tichomořské státy</i>
AMERIPOL	<i>Comunidad de Policías de América Policejní společenství amerického kontinentu</i>
CARICOM IMPACS	<i>Prováděcí agentura Karibského společenství pro boj proti trestné činnosti a pro zajištění bezpečnosti</i>
CELAC	<i>Společenství latinskoamerických a karibských států</i>
CEPOL	<i>Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva</i>
COPOLAD	<i>Programa de Cooperación entre América Latina, el Caribe y la Unión Europea en Políticas sobre Drogas Program spolupráce mezi Latinskou Amerikou, Karibikem a Evropskou unií v oblasti protidrogových politik</i>
ECLAC	<i>Ekonomická komise pro Latinskou Ameriku a karibskou oblast</i>
EGNOS	<i>evropská služba pro pokrytí geostacionární navigací</i>
EIB	<i>Evropská investiční banka</i>
EL PAcCTO	<i>Europa Latinoamérica Programa de Asistencia contra el Crimen Transnacional Organizado Program pomoci Evropy a Latinské Ameriky proti nadnárodní organizované trestné činnosti</i>
EU	<i>Evropská unie</i>
EUR	<i>euro</i>
EUROCLIMA+	<i>Programa Regional de Sostenibilidad Ambiental y Cambio Climático para América Latina Regionální program pro udržitelnost životního prostředí a změnu klimatu v Latinské Americe</i>
EUROPOL	<i>Agentura Evropské unie pro prosazování práva</i>
EUROsociAL	<i>Programa para la Cohesión Social en América Latina Program pro sociální soudržnost v Latinské Americe</i>
G20	<i>Skupina dvaceti</i>
IDB	<i>Meziamerická rozvojová banka</i>
LGBTI	<i>lesbické, gay, bisexuální, transgender a intersexuální osoby</i>
OAS	<i>Organizace amerických států</i>
ORP	<i>oficiální rozvojová pomoc</i>

OECD	<i>Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj</i>
OSN	<i>Organizace spojených národů</i>
PZI	<i>přímé zahraniční investice</i>
SBOP	<i>společná bezpečnostní a obranná politika (EU)</i>
SICA	<i>Sistema de la Integración Centroamericana Středoamerický integrační systém</i>
WTO	<i>Světová obchodní organizace</i>